

2.7 Programma 7 Sociaal domein

Taakvelden

Samenkracht en burgerparticipatie

Wijkteams

Inkomensregelingen

Begeleide participatie

Arbeidsparticipatie

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Maatwerkdienstverlening 18+

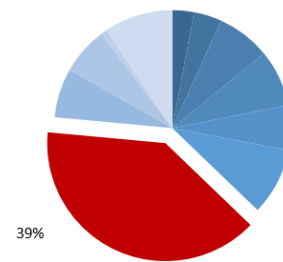
Maatwerkdienstverlening 18-

Geëscaleerde zorg 18+

Geëscaleerde zorg 18-

Volksgesondheid

Lasten (100% = totale begroting)

2.7.1 Wat willen we bereiken?

Doel

Gorinchem is een stad waar iedereen meedoet, zich kan ontplooiën en verantwoordelijkheid neemt voor zichzelf, elkaar en de leefomgeving.

Vastgesteld beleid

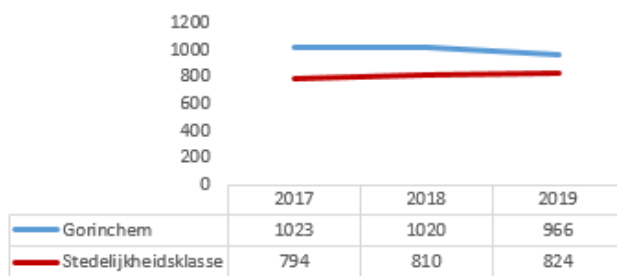
Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Uitvoeringsdocument transitie sociaal domein	2014
Jeugdhulp	2014
Beleidsvoornemens Participatiewet	2014
Beleidskader Beschermd wonen en opvang (2015-2018)	2014
Lokaal maatwerk Jeugdhulp	2016
Transformatie van Sociaal cultureel werk naar Meedoen	2016
Meerjarenperspectief Jeugdhulp 2018-2022	2018
Integraal sociaal beleid 2019-2024	2019
Notitie Mantelzorgondersteuning versterken	2020

Maatschappelijke effecten en indicatoren

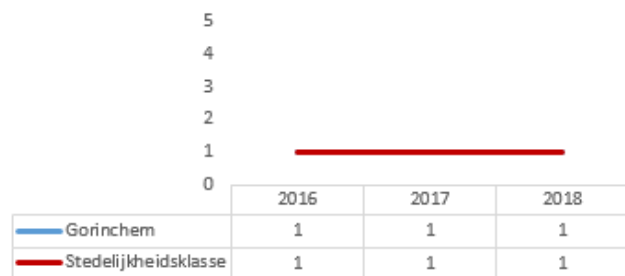
Hoe meten we dat?

Indicator	B/F	Eenheid	Soort
Banen	B	Aantal per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	PI
Jongeren met een delict voor de rechter	B	% 12-21 jarigen	PI
Kinderen in uitkeringsgezinnen	B	% kinderen tot 18 jaar	PI
Melding kindermishandeling	B	% meldingen van mishandelde kinderen 0 t/m 17 jaar	PI
Netto Participatiegraad	B	% mensen tussen 15 en 67 jaar dat een baan heeft	PI
Werkloze jongeren	B	% werkloze jongeren 16-22 jaar	PI
Personen met een bijstandsuitkering	B	Aantal per 10.000 inwoners	PI
Personen met een lopend re-integratietraject	B	Aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	PI
Jongeren met jeugdhulp	B	% jongeren tot en met 18 jaar	PI
Jongeren met jeugdbescherming	B	% jongeren tot en met 18 jaar	PI
Jongeren met jeugdreclassering	B	% jongeren (12-23 jaar)	PI
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	B	Aantal per 10.000 inwoners	PI
Waardering algehele persoonlijke gezondheid	F	Score 1-10	ME

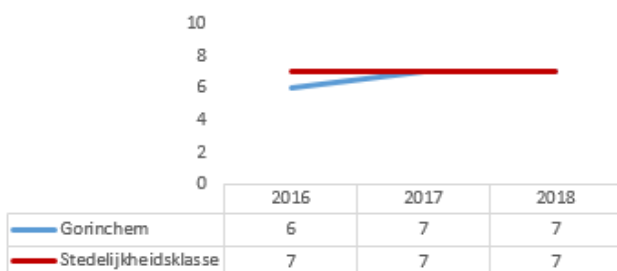
Banen

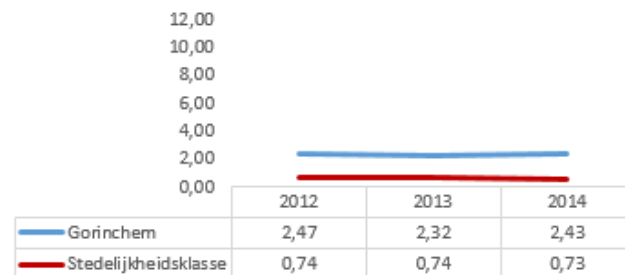
Jongeren met delict voor rechter

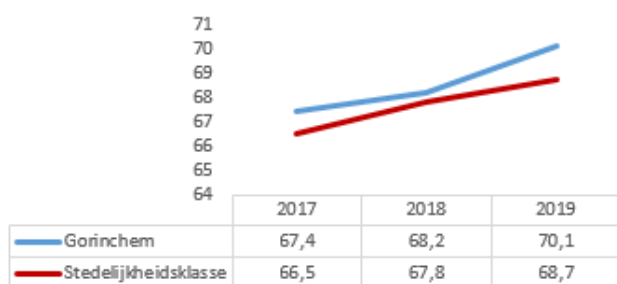
Kinderen in uitkeringsgezinnen

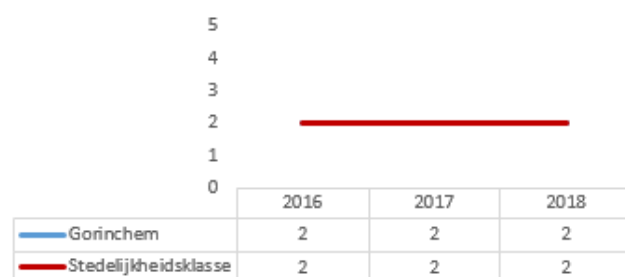
Melding kindermishandeling

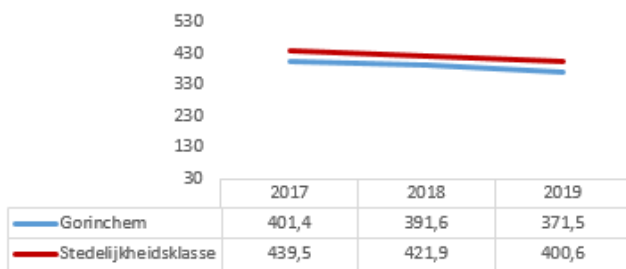
Arbeidsparticipatie

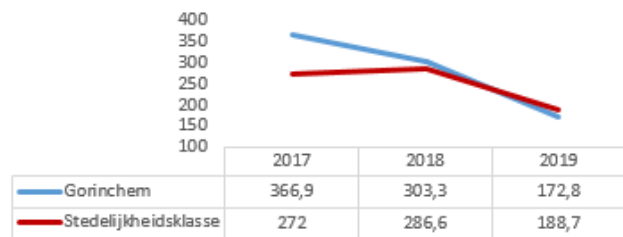
Werkloze jongeren

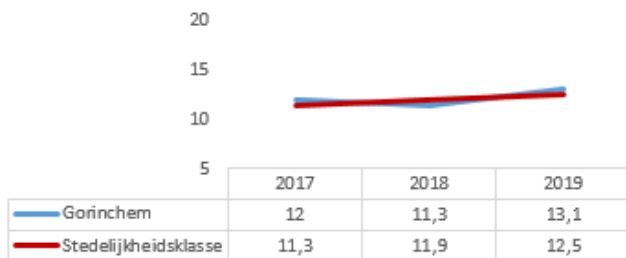
Bijstandsuitkeringen

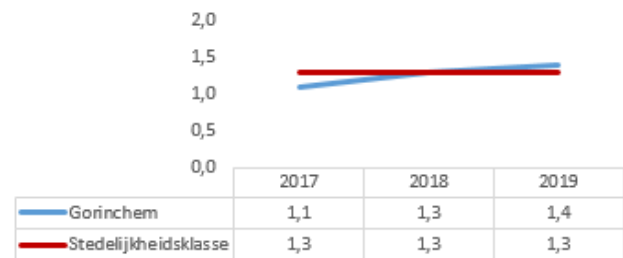
Personen met een lopend re-integratietraject

Jongeren met jeugdhulp

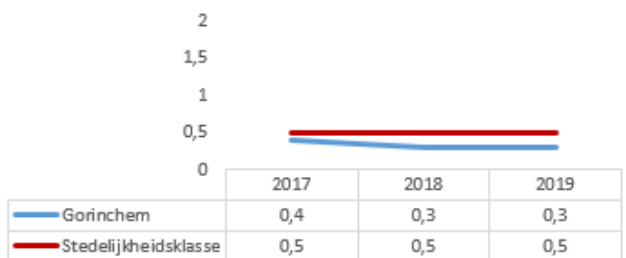
Jongeren met jeugdbescherming

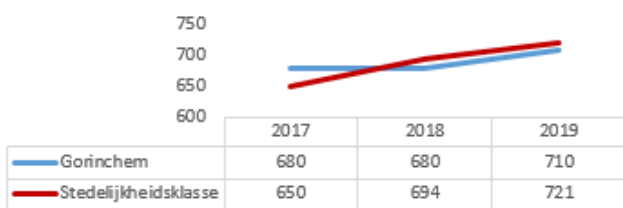
Indicator Streefwaarde 2021 Hoe willen we dit bereiken

Jongeren met jeugdhulp	12,5 %	De percentages in de tabel zijn lager dan de streefwaarde. De hier aangegeven waarden zijn afkomstig van het CBS en geeft de waarde voor jeugdhulp tot en met 18 jaar weer. Wij gaan uit van jeugdhulp plus verlengde jeugdhulp tot 22 jaar. Wij streven met inzet van (lokale) alternatieve, passende zorg (maatregelen uit de omdenknootje Grip op jeugdhulp ZHZ) op een verlaging van het aantal jeugdigen in de jeugdhulp.
------------------------	--------	--

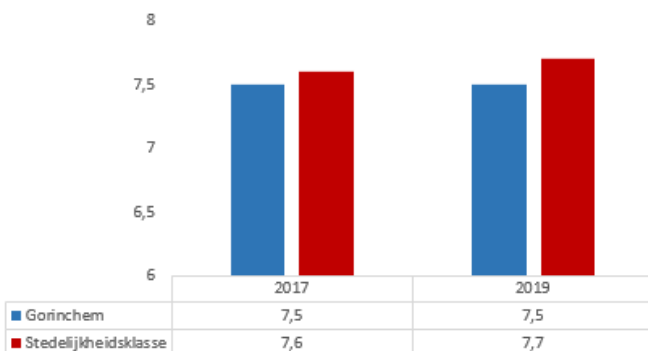
Jongeren met jeugdreclassering

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO

Waardering persoonlijke gezondheid

2.7.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Prioriteiten en aandachtspunten

Onderwerp	Toelichting prioriteiten
Voorkomen overbelasting mantelzorgers	In 2021 bouwen we verder aan een centraal gemeentelijk mantelzorgsteunpunt waar mantelzorgers met hulpvragen in beeld zijn en passend ondersteund worden. Daarbij is het vastgesteld beleid van februari 2020 (notitie Mantelzorgondersteuning versterken) het vertrekpunt. Alle hulp en alle activiteiten zijn gericht op het verlichten van de mantelzorg en op het waar nodig vervangen ervan door (professionele) ondersteuning. We willen respijtzorg aan huis kunnen aanbieden om overbelasting en uitval van de mantelzorg te voorkomen. Verder bieden we een breed palet aan op maat te maken activiteiten, cursussen en trainingen. Het steunpunt blijft actief communiceren en samenwerken en maakt het thema mantelzorg daarbij bekender en beter bespreekbaar.
Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Integraal Sociaal Beleid	In maart 2019 is het Integraal Sociaal Beleid (ISB) vastgesteld met de volgende kernboodschap: <i>In Gorinchem doet iedereen er toe en kijken we actief naar elkaar om. Want samen maken we het verschil! Dus werken we aan een gezonde leefstijl, een prettige leefomgeving en zorgen we dat iedereen kan meedoen en passende ondersteuning en zorg krijgt.</i> In 2021 geven we verder invulling aan de doelstellingen van het Integraal Sociaal Beleid. We geven een impuls aan de transformatie van het sociaal domein door in te zetten op vroegsignalering, wijkgericht werken, investeren in welzijnsfunctie, taalvaardigheid, integrale aanpak schulden en het aan het werk helpen van werkzoekenden. Daarmee krijgen we inwoners met ondersteuningsbehoefte(n) eerder in beeld, kijken we breder naar de leefdomeinen die bijdragen aan de gezondheid en het geluk van onze inwoners en voorkomen we opstapeling van problemen.
Aandacht voor eenzaamheid	We streven naar een samenleving waar mensen naar elkaar om zien en voorkomen dat mensen vereenzamen. Wij hebben oog voor al onze inwoners die geen beroep kunnen doen op een sociaal netwerk. Bij onze aanpak kijken we naar de demografische gegevens en behoefte per wijk. Onze aanpak is maatwerk. De Lingewijk, Stalkaarsen en Gildenwijk zijn de wijken met de hoogste eenzaamheidscijfers en hebben daarmee onze focus, wat niet wil zeggen dat wijken met een lager percentage vergeten worden. Wij werken integraal samen op thema's zoals mantelzorg en inzet van vrijwilligers om eenzaamheid zo breed mogelijk aan te vliegen en het percentage van mensen die zich eenzaam voelen effectief te verlagen. Ook de verdere implementatie van het project SeniorenFit draagt, naast beweging en activering, ook bij aan ontmoeting en dus ook aan het tegengaan van eenzaamheid.
Anders sturen op zorg-inkoop	Voor de Wmo maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning is het onderzoek naar een mogelijke nieuwe aanbesteding in de afrondende fase. Kostenbeheersing is een belangrijk aspect bij het maken van een toekomstbestendige keuze. Een eventueel nieuwe aanbesteding zal in 2021 uitgevoerd en geïmplementeerd worden. Voor de Wmo maatwerkvoorziening Begeleiding worden met ingang van 2021 gewijzigde inkoopafspraken gemaakt. Dit naar aanleiding van een gehouden evaluatie naar de gevolgen van invoering van resultaatfinanciering. De gemaakte afspraken moeten resulteren in een betere kostenbeheersing waarmee nog steeds maatwerk kan worden geleverd.
Inrichting dementievriendelijke gemeenschap	Om een dementievriendelijke gemeenschap te kunnen worden, organiseren we informatiebijeenkomsten over het herkennen van en het omgaan met mensen met dementie voor buurtorganisaties en wijkbewoners. Daarnaast werven we vrijwilligers die

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Eigen bijdrage Wmo	mensen met dementie als maatje willen begeleiden bij bewegings- en verenigingsactiviteiten of een hobby. Het eigen bijdrage beleid is na de invoering van het abonnementstarief herijkt en juridisch vertaald in een gewijzigde Wmo verordening 2020. Voor 2021 is er vooralsnog geen aanleiding om het beleid te wijzigen.
Sociaal Team	2021 staat voor het sociaal team in het teken van snelle en passende hulp en ondersteuning aan inwoners. De opgebouwde contacten in het medisch en sociaal domein worden ingezet om verder te normaliseren, problemen in een eerder stadium te signaleren en hierop ook te anticiperen (preventie). Het sociaal team gaat daartoe verder in gesprek met welzijnspartners om tot een integrale aanpak met zichtbare resultaten (snelle hulp, kostenreductie) te komen. De flexibele werkplekken op de nieuwe locatie aan de Spijksedijk bieden daarbij verschillende mogelijkheden. Zo kunnen partners van het sociaal team deze locatie inzetten voor ontmoeting met inwoners en partners. Uiteraard communiceert het sociaal team ook in 2021 actief wat ze voor onze inwoners en partners kan betekenen.
Cliëntervarings- onderzoek Jeugd en Wmo	Begin 2020 startten we cliëntervaringsonderzoek (CEO) in de vorm van continu-onderzoek. Nieuwe cliënten worden daarbij op verschillende momenten bevraagd. Voor de Wmo gebeurt dat in twee fasen. In eerste instantie gaat het over de kwaliteit van dienstverlening van het Wmo loket en daarna over de kwaliteit van de ontvangen ondersteuning. In 2021 evalueren we deze vorm van onderzoek voor de Wmo. Die evaluatie kan leiden tot aanpassingen. Het CEO voor jeugdhulp is regionaal georganiseerd en meet zowel de inzet van de professionals van de stichting Jeugdteams ZHZ in het sociaal team als de inzet van de jeugdhulpaanbieders in de regionale zorgmarkt. De resultaten van de meting worden ook benut in cliëntwaarderingbijeenkomsten die het sociaal team organiseert om te leren van de praktijkervaringen van inwoners.
Preventieprogramma's en activiteiten	We zetten in op preventie-activiteiten en investeren blijvend in activiteiten het vermogen van inwoners om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven om te gaan. In samenwerking met de GGD stimuleren we inwoners in het bijzonder bij het maken van gezonde keuzes die ervoor moeten zorgen dat ze minder snel ziek worden en zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. We geven preventie mede door de recente ontwikkelingen rondom Covid-19 in 2021 extra aandacht. In 2021 voeren we ook het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol verder uit en zetten we in op verdere preventieve voorlichting en consultatie rondom verslavingen en middelengebruik. Vanuit het denkkader van Positieve Gezondheid werken we in 2021 in de Gildenwijk en Stalkaarsen met de aanpak GIDS (Gezond in de Stad). Met Kansrijke Start zetten we in 2021 met middelen vanuit de gemeente én impuls gelden vanuit de rijksoverheid in op een gezamenlijke aanpak rond de eerste 1000 dagen van een kind. Medio 2020 is al bepaald hoe we die impuls gelden gaan inzetten. Aanhoudende hitte leidt tot allerlei gezondheidsklachten vooral bij ouderen en risicogroepen. In 2021 zal bezien worden of met het opstellen en uitvoeren van een lokaal hitteplan gezondheidsrisico's kunnen worden voorkomen of gereduceerd.
Rookvrije buitenruimte	We stimuleren de rookvrije buitenruimten intensief en werken daar samen met scholen, verenigingen en aanbieders naartoe. (Sport)accommodaties met veel sociale activiteiten zijn nu al gedeeltelijk of volledig rookvrij. De komende 2 jaar werken we toe naar volledig rookvrije (sport)accommodaties.
Leven lang bewegen	Zoals vastgesteld in de Kracht van Sport-Extra zetten we actief in op een gezonde leefstijl bij 2 tot 5-jarigen en 24 tot 45-jarigen. In het programma SeniorenFit komen ook senioren

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
	aan bod. Terwijl we dit wijkgericht door de hele stad uitrollen, gaan ook reguliere activiteiten met aandacht voor de overige doelgroepen gewoon door.
Stimuleren gezonde kantines	Verenigingen en scholen hebben nauw contact met de buurtsportcoaches van Gorinchem Beweegt. Zij ondersteunen bij en denken actief mee over het opzetten van gezonde kantines. Komende jaren stimuleren we de verenigingen ook met jeugdsportsubsidies bij het werken aan de gezonde kantine.
Statushouders	Met ingang van 1 juli 2021 legt het nieuwe inburgeringsstelsel de regie voor inburgering nadrukkelijk bij de gemeenten. Zij moeten ervoor zorgen dat nieuwkomers zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren en aan het werk gaan. In de eerste helft van 2021 bereiden we ons voor op het nieuwe inburgeringsstelsel. Op 1 juli 2021 start dan de implementatie.
Decentralisatie Beschermd Wonen	In de periode 2009 - 2019 is het aantal dak- en thuislozen landelijk bijna verdubbeld tot ruim 40.000. Nadat het kabinet begin 2019 een impuls gaf aan de stimulering van dak- en thuisloze jongvolwassenen, kiest ze nu voor een geïntensiverde aanpak voor het realiseren van 10.000 landelijke opvangplaatsen in de periode 2020-2021. De Wmo opgave Opvang valt onder regie en bevoegdheid van de centrumgemeente Dordrecht. Hieronder vallen de gemeenten van de regio's Drechtsteden en Alblasserwaard. Binnen deze regio's werken we met elkaar samen aan de invulling van de regionale opgave om kwetsbare groepen te huisvesten. Bij de regionale Wmo opgave Opvang wordt een beroep gedaan op de gemeenten om naast de traditionele nacht- en 24 uurs-opvang, meer gespreid in de regio een grotere diversiteit aan opvangvormen te realiseren. Vanuit het algemeen solidariteitsprincipe van gezamenlijke verantwoordelijkheid heeft de centrumgemeente een 2-ledige oproep gedaan aan de regiogemeenten. Ten eerste is het verzoek in overleg met woningcorporaties woningen/ vastgoedobjecten te leveren om invulling te kunnen geven aan de berekende noodzakelijke regionale capaciteit Opvang. De tweede oproep betreft het lokaal voeren van actief beleid gericht op preventie. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om vroege signalering van dreigende dak- en thuisloosheid, het versterken van de lokale sociale infrastructuur, het tijdig verwijzen naar schuldhulpverlening en het inschakelen van bemoeizorg.
SamenGorinchem	Sinds april 2020 is SamenGorinchem het online platform voor en door de gemeenschap. Het platform biedt ruimte voor vraag en aanbod, informatiedeling en mooie initiatieven in de stad. Ook in 2021 werken we onder andere met de inzet van betrokken inwoners aan een verdere uitrol van het platform. In de tweede helft van 2021 worden de maatschappelijke effecten van SamenGorinchem.nl geëvalueerd.

Reguliere taken

Onderwerp	Toelichting
Participatiewet	Iedereen die kan werken, maar daar ondersteuning bij nodig heeft, valt onder de Participatiewet. De uitvoering van deze wet is belegd bij de GR Avres. In 2021 zetten we in op het verder versterken van de samenwerking met partijen binnen het sociaal domein die ook in de directe leefomgeving van de inwoners opereren. Daarnaast besteden we extra aandacht aan de begeleiding van statushouders naar werk. Zij ervaren over het algemeen verschillende arbeidsbelemmeringen, doordat ze geen ervaring hebben met de Nederlandse arbeidsmarkt. Ten slotte is het doel voor 2021 alle inwoners van Gorinchem met een arbeidsbeperking bij Avres in beeld te hebben en hen passende ondersteuning te bieden. We benaderen daarbij de inwoners met een doelgroepindicatie actief om hen ondersteuning te bieden bij het zoeken van een passende baan.
Preventie	In 2021 voeren we de vastgestelde regionale en lokale preventieprogramma's integraal uit. Onder de noemer 'It takes a village to raise a child', versterken we de inbedding van de programma's in Gorinchem door ze te verbinden met de burgerkracht. De gemeente heeft een signalerende en preventieve functie in de wijken. Daarnaast investeren we in preventie door het versterken van de buurthuisfunctie, door wijkgericht te werken en door het bijzondere sociaal cultureel werk (inzet opbouwwerker).
Jeugdwet	De bedoeling van de Jeugdwet is het stelsel beter, sneller en eenvoudiger te organiseren zodat het probleemoplossend vermogen van jongeren, hun ouders en hun omgeving versterkt kan worden. De gemeentelijke taken op het gebied van de Jeugdwet zijn regionaal georganiseerd (GR DG&J ZHZ). In 2021 voert het sociaal team de hulpverlening in Gorinchem uit en/of geleidt het door naar de regionale zorgaanbieders. De preventie van jeugdhulp is neergelegd in het integraal sociaal beleid van de gemeente. In Gorinchem participeren (ervarings)deskundigen in het vormgeven van het opvoed- en opgroeiklimaat (It takes a village to raise a child) en daarnaast geven zij invulling aan SamenGorinchem.
Wet maatschappelijke ondersteuning	Er staat een nieuwe aanbesteding van het collectief vraagafhankelijk vervoer (Molenhopper) op de planning voor 2021.
Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen Jongerenwerk	We voeren de gemeentelijke taken uit die binnen de wet kinderopvang vallen en verwerken we de gevolgen en kwaliteitseisen van de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang in het handhavingsbeleid. De Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden Holland voert naar behoefte (ambulant) jongerenwerk uit. Daarbij is de samenwerking met het netwerk van deze jongeren een voorwaarde voor succes. Jongerenwerk zet ook in 2021 campagnes in om thema's die onder jongeren leven bespreekbaar te maken. Het gaat dan bijvoorbeeld om onderwerpen als alcohol, drugs, verslaving, mantelzorg en schulden. Daarnaast moet deelname aan het risicojongerenoverleg en de samenwerking met partners zorgen voor meer aanbod aan individuele coaching.

2.7.3 Wat gaat dit kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	3.984	3.965	3.444	3.509	3.452	3.431
TV62 Wijkteams	2.920	2.463	3.465	2.763	2.566	2.587
TV63 Inkomensregelingen	18.030	17.685	18.655	18.655	18.655	18.655
TV64 Begeleide participatie	9.688	7.392	7.522	7.388	7.210	6.983
TV65 Arbeidsparticipatie	152	2.347	2.052	2.583	2.583	2.583
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.064	1.429	1.173	692	689	687
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	5.426	5.161	6.176	6.054	6.151	6.250
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	8.415	8.570	8.733	8.733	8.733	8.733
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	789	881	1.317	412	412	412
TV682 Geëscaleerde zorg 18-	459	452	478	478	478	478
TV71 Volksgezondheid	1.607	1.748	1.820	1.803	1.826	1.826
Lasten Sociaal domein	52.536	52.093	54.834	53.070	52.756	52.624
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	371	511	511	511	511	511
TV62 Wijkteams	41	0	0	0	0	0
TV63 Inkomensregelingen	12.361	12.197	13.021	13.021	13.021	13.021
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	283	200	200	200	200	200
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	1.075	822	913	0	0	0
TV71 Volksgezondheid	62	0	0	0	0	0
Baten Sociaal domein	14.194	13.731	14.645	13.732	13.732	13.732
Totaal saldo van baten en lasten	-38.342	-38.362	-40.189	-39.338	-39.023	-38.892
Mutaties reserves	1.044	587	660	328	0	0
Resultaat	-37.298	-37.775	-39.529	-39.010	-39.023	-38.892

Het verschil op taakveld 61 Samenkracht en burgerparticipatie en taakveld 62 Wijkteams wordt voornamelijk veroorzaakt door een budgetoverheveling (€ 540.000) van Vivenz naar de Stichting de Sociale Basis. Dit gebeurt budgettair neutraal.

De verschillen op taakveld 63 Inkomensregelingen worden zowel aan de baten- als aan de lastenzijde verklaard door een actualisatie van het BUIG-budget met ca. € 800.000.

Tussen de taakvelden 65 Arbeidsparticipatie, 64 Begeleide participatie en 63 Inkomensregelingen is er een verschuiving geweest van de apparaatskosten van Avres totaal € 300.000. Dit is budgettair neutraal verlopen.

Door een lagere doorbelasting van salariskosten naar taakveld 66 Maatwerkvoorzieningen (WMO) nemen de lasten ten opzichte van 2020 af met € 228.000.

De bijstelling van de perspectiefnota heeft geleid tot een toename van de lasten op taakveld 671 Maatwerkdienstverlening 18+, 672 Maatwerkdienstverlening 18- en 71 Volksgezondheid. Deze worden voornamelijk veroorzaakt door hogere lasten op WMO Huishoudelijke verzorging (€ 357.000), WMO Begeleiding € 467.000 en jeugd € 212.000 (doorbetaling aan de GR-DGJ)

Op taakveld 681 Geëscaleerde zorg 18+ nemen de lasten voor Beschermd Wonen & Opvang toe met € 400.000. Dit gebeurt budgettair neutraal. De extra uitgaven zijn voor lokale transformatieopgaven voor beschermd wonen en

opvang. Deze middelen zijn voor het laatste jaar in 2021 beschikbaar via de centrumgemeente en vanaf 2022 worden ze naar verwachting opgenomen in het gemeentefonds.

Voor de uitsplitsing van de reserve Sociaal Domein, zie bijlage reserve.

Subsidies (bedragen x € 1.000) (met*=subsidieplafond)	Bedrag
Youz	15
Chris en Voorkom	4
Verslavingszorg bemoeizorg Antes	20
Radar	15
Ouderenadviseurs	146
Flankerend ouderenbeleid*	16
Ouderenorganisaties	20
Mantelzorg	43
Jeugdhaven Gorinchem	37
Vluchtelingenwerk	95
Gorinchemse zeeverkenners	11
Arkelse Padvinders	11
Jeugd en Jongerenwerk*	270
De Rozenobel	18
De Bogerd	25
Fluxus	16
St. Slachtofferhulp	11
Klussendienst	99
Stichting de Sociale Basis	974
St. Inspiratie Compagnie	96
Humanitas Gorinchem	54
Jongerenwerk The Mall	26
St. Jeugdteams	90
St. Positief Coachen	5
Yulius deelname LZN	3
Buurtbemiddeling Elk Welzijn *	18
Bureau sociaal raadslieden MEE-Vivenz	22
Gehandicaptenorganisaties*	10
Deskundigheidsbevordering Vrijwilligers*	10
Sociaal-culturele organisaties	3
Sociaal-culturele activiteiten	13
POGO	16
Speeltuinvereniging en speel-o-theek*	2
ASVZ	8
Philadelphia	8
Syndion	8
Hospice Gorinchem	12
SDG Slachtoffers	2
Burgerinitiatief Blik in Actie*	103
Netwerkversterking kwetsbare inwoners Mee -Vivenz	61
Inloop GGZ Yulius	103
Inzet Wijk GGD Yulius/Antes	165

Subsidies (bedragen x € 1.000) (met*=subsidieplafond)	Bedrag
Humanitas Home Start regio AV	132
Leger des Heils Kamers met Kansen regio AV	102
PasVOrm	14
Jeugdmodule AV	43
Proeftuin Beschermd Wonen en Opvang*	300

2.7.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid
- GR Regio AV
- GR Avres